

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ДІНТАНУ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТТАНУ КАФЕДРАСЫ

«Заманауи дінтану мәселелері» пәні бойынша емтихан бағдарламасы

Мамандық: «7М2203 - Дінтану», қазақ бөлімі 1 курс

Алматы 2021

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын дайындаған философия ғылымдарының докторы, профессор Қ. М. Борбасова

2021 жылдың «15» маусымдағы № 41 хаттамасында дінтану және мәдениеттану кафедрасының отырысында қаралды және ұсынылды.

Кафедра меңгерушісі _____ Құрманалиева А.Д.

2021-2022 оқу жылының көктемгі семестрі кезіндегі қорытынды бақылау формаларының сипаттамасы (емтихан)

Жазбаша емтихан: дәстүрлі – сұрақтарға жауап
Емтихан форматы-офлайн

Ескерту:

МАҢЫЗДЫ !!! Әр магистрант алдын ала «Универ» жүйесінен емтихан кестесін біліп алуы керек. Емтихан басталмас 10 минут бұрын кестеде белгіленген аудиторияда отыруы тиіс.

Емтихан өткізуді бақылау

Емтихан кезінде бейнежазба жұмыс жасайды. Барлық дайындық және сұрақтарға жауап берубарысы таспаға жазу жүзеге асырылады. Жазбаша емтихан ұзақтығы 120 минут

Емтихан тапсырушы жауабын бағалау саясаты:

Бір билетте 3 сұрақ беріледі,
сұрақтар 3 деңгейлі болғанына сай:
1 деңгей - 30 балл
2 деңгей - 35 балл
3 деңгей - 35 балл

«Заманауи дінтану мәселелері» пәнінен қорытынды емтихан бағдарламасы

1. Дінтануды «нақты ғылым» ретінде дәлелдеу.
2. Дінтанудың эмпирикалық және теориялық деңгейлері.
3. Дінтану теорияларының сипаттаушы, түсіндіруші және болжаушы функциялары.
4. Діни сараптама (кешенді, құқықтық және өнертану).
5. Метадінтану туралы айтудың орындылығы туралы мәселе.
6. Қазіргі дінтанудың құрылымы мен әдіснамасы
7. Дінтанудың пәнаралық ерекшелігі. Арнайы гуманитарлық пәндер аясында дінді зерттеу.
8. Дінтанудың негізгі ұғымдары мен категориялары
9. Этнологиялық (әлеуметтік - антропологиялық) тұжырымдамалар: анимистік – Э.Тайлор, преанимистік – Дж.Дж.Фрэзер, Р.Маретт

10. Этнологиялық (әлеуметтік - антропологиялық) тұжырымдамалар: прамотеистік – Э.Лэнг, В.Шмидт
11. Л.Леви-Брюльдің ұжымдық (тұрпайы) тәжірибенің мистикалық мазмұны
12. Дінтанудағы пәнаралық қытынастар: герменевтикалық, функционалдық, феноменологиялық зерттеулер.
13. Ф.Шлейермахер, У.Робертсон-Смиттың тарихи - феноменологиялық тұжырымдамаларына талдау
14. Діннің жүйесі және элементтері, олардың байланысы
15. Қазақстандағы дінтанудың қалыптасуы және дамуы
16. М. Мюллердің концепциясындағы тіл және дін
17. Құдайдың барлығын дәлелдейтін методологиялық бағыттардың қалыптасуы
18. Діни сенімді сараптаудың методологиялық бағыттарының қалыптасуы.
19. М. Мюллердің дін топтамасы және қазіргі діндер типологиясы
20. Діни феномендерге қатысты социологиялық зерттеулер
21. Теологияның теориялық негіздемесі мәселесі.
22. Діни таным және оның деңгейлері.
23. Дінтанулық зерттеуді жүргізудің құрылымы.
24. Миф, дін және метафизика арақатынасы мәселесінің тарихи сараптамасы.
25. Э. Дюркгеймнің «әлеуметтік реализмінде» дін символдық механизм ретінде түсіндірілуі
26. Теологиядағы діннің қоғаммен қарым-қатынасын ұғынуға байланысты дінді « бөлуші» және «біріктіруші» ретінде қарастыру үрдісі. Р. Отто, П.А. Флоренский, П.Л. Бергер, Т. Лукман.
27. Исламтанушы ғалымдардың діннің қоғамдағы рөлі туралы ойлары. Мұхаммед Абид ал-Жабири, Сейд Хатами, Х. Ландольт, В. Читтик , С.Х. Наср, Абд аль-Рахман Бадави
28. И. Кант «Зерде шеңберіндегі дін». Моралдық заң және Құдай ұғымы
29. Г.В.Ф. Гегель философиясындағы абсолютті идея мәселесі
30. Фейербах діннің ақиқаттық және антропологиялық мәні туралы
31. К. Маркс пен Ф. Энгельстің дінге қатысты көзқарастары
32. М. Вебердің дінді әлеуметтік әрекетке мағына берудің әдісі ретіндегі сипаттамасы
33. Дін әлеуметтік өмірдің мазмұнын беретін белгілер мен рәміздер жүйесі ретінде қарастырған Э. Дюркгеймнің тұжырымдамасы
34. Дін әлеуметтануындағы құрылымдық-функционалдық бағыт. А. Радклифф-Браун, Б. Малиновский ,Т. Парсонс, Р.К. Мертон
35. Дін психологиясының негізгі мәселелері. У. Джеймс, Л. Леви-Брюль, З. Фрейд, К.Г. Юнг
36. Гуманистік психологияның негізін салушылар: Э. Фромм, А. Маслоу, В. Франкл, К.Роджерс

37. Этнологиялық теориялардың ерекшеліктері мен тәсілдері
38. Ұлттық және әлемдік діндер символдары
39. Күнделікті өмірдегі дін және діндарлық: теологиялық және дінтанулық түсінік
40. Қазақстандағы дін және саясат мәселесі
41. Қазақстандағы жаңа діндарлықты зерттеу мәселелері
42. Діни фанатизмнің психологиялық және саяси-әлеуметтік түп тамырлары
43. Әлеуметтік ортадағы діни , экстремизм көріністерін айқындау
44. Қазақстандық дінтанудың мәселелері Діни сенім, діни қызмет және діни бірлестіктер мәселесі
45. Діни білім және дінтанулық білім мен тәрбие

Әдебиеттер тізімі

1. Дінтану оқу құралы / әл-Фараби атын. ҚазҰУ; [құраст. Н. Ж. Байтенова].- Алматы: Қазақ ун-ті, 2019.- 355
2. Дінтану энциклопедиялық сөздік. 2 томдық, Алматы. Қазақ университеті. 2018
3. Проблемы философии религии и религиоведения: Учебное пособие / А.Н. Красников, Л.М. Гаврилина, Е.С. Элбакян. – Калининград: Изд-во КГУ, 2008
4. Борбасова Қ.М. Діни бірлестіктер және ұлттық қауіпсіздік мәселесі: монография. – Алматы, 2009. – 212 б.
5. Косиченко А.Г. Религия: сущность и актуальные проблемы. Алматы 2012
6. Эйкен Р. Основные проблемы современной философия религии. СПб 2008г
7. Бурова, Е. Е.. ‘Тренды новой религиозности в современном Казахстане (опыт социогуманитарного измерения)’. Алматы, 2014.
8. Религиозные конверсии в постсекуляном обществе.. (опыт феноменологической реконструкции). Коллективная монография/ Под общ.ред. А.Х.Бижанова. Алматы.2017.

Интернет-ресурстары:

1. <https://read.kz/> [http://www.interfax-religion.ru/map/Центр религиоведческих исследований - <http://ethna.upelsinka.com>](http://www.interfax-religion.ru/map/Центр религиоведческих исследований - http://ethna.upelsinka.com)
2. Журнал «Религиоведческие исследования» <http://rrs-journal.ru/>
3. Библиотека по религиоведению «Вериги» <http://www.verigi.ru/>
4. Единое окно доступа к образовательным ресурсам «Религия.
5. Религиоведение» http://window.edu.ru/library?p_rubr=2.2.73.16

